

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Regeling leeruitkomsten hoger onderwijs

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Instellingen die opleidingen aanbieden in het hoger beroepsonderwijs (hbo), deeltijd- of duale opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs (wo) of voltijdse opleidingen in het wo met een substantiële praktijkcomponent en bij deze opleidingen willen gaan werken met eenheden van leeruitkomsten zijn belanghebbend. Alle bij de hierboven genoemde opleidingen betrokken docenten hebben instemmingsrecht op het besluit om te gaan werken met eenheden van leeruitkomsten.

Wo-opleidingen met een substantiële praktijkcomponent die willen werken met eenheden van leeruitkomsten dienen te worden opgenomen in de Regeling leeruitkomsten hoger onderwijs en dienen daartoe een melding te maken bij het ministerie van OCW.

1. Wat is het probleem?

Het wetsvoorstel leeruitkomsten hoger onderwijs maakt het werken met eenheden van leeruitkomsten mogelijk bij deeltijdse en duale opleidingen in het hbo en wo en bij voltijdse opleidingen in het hbo. Ook bij voltijdse opleidingen in het wo met een substantiële praktijkcomponent ten aanzien waarvan dit bij ministeriële regeling is bepaald is werken met eenheden van leeruitkomsten mogelijk. Ter uitvoering van deze laatste bepaling is een ministeriële regeling nodig.

Ook is deze ministeriële regeling nodig om uitvoering te geven aan de bepaling in het wetsvoorstel die regelt dat bij ministeriële regeling voorschriften van procedurele aard worden vastgesteld. Deze voorschriften bevatten in ieder geval een bepaling over de wijze waarop de docenten kunnen instemmen met het werken met eenheden van leeruitkomsten.

2. Wat is het beoogde doel?

Het doel van de ministeriële regeling is om uitvoering te geven aan het wetsvoorstel leeruitkomsten hoger onderwijs. De bepalingen waaraan uitvoering moet worden gegeven zijn genoemd onder vraag 1. Om te kunnen bepalen dat een bepaalde voltijdse wo-opleiding met een substantiële praktijkcomponent mag bestaan uit eenheden van leeruitkomsten, is nodig om opleidingen in beeld te krijgen waarvoor dit geldt en om na te gaan of deze opleidingen inderdaad een substantiële praktijkcomponent kennen. De regeling beoogt procedurele voorschriften vast te stellen teneinde dit na te kunnen gaan.

Daarnaast beoogt de regeling de wijze waarop docenten kunnen instemmen met het werken met eenheden van leeruitkomsten vast te stellen.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Substantiële praktijkcomponent

Om vast te stellen welke voltijdse opleidingen in het wo een substantiële praktijkcomponent hebben kan er voor worden gekozen om af te gaan op de gegevens zoals deze blijken uit:

- de gegevens in de Registratie instellingen en opleidingen, bedoeld in artikel 6.14, derde lid, van de wet;
- het deel van de Onderwijs- en Examenregeling (OER) waarin de substantiële praktijkcomponent wordt beschreven;
- interne kwaliteitszorg waaruit blijkt dat is voldaan aan:
 - o instemming van de opleidingscommissie inzake de werkwijze bij de totstandkoming van het studieplan;
 - o een positief advies van de examencommissie op de invulling van de substantiële praktijkcomponent;
 - o instemming van de betrokken docenten bij de betreffende opleiding.

Een andere optie is om instellingen te vragen zelf te melden welke van hun voltijdse opleidingen een substantiële praktijkcomponent kennen. De melding dient dan vergezeld te gaan van:

- de gegevens in de Registratie instellingen en opleidingen, bedoeld in artikel 6.14, derde lid, van de wet;
- het deel van de Onderwijs- en Examenregeling (OER) waarin de substantiële praktijkcomponent wordt beschreven;
- instemming van de opleidingscommissie inzake de werkwijze bij de totstandkoming van het studieplan;
- een positief advies van de examencommissie op de invulling van de substantiële praktijkcomponent;
- instemming van de betrokken docenten bij de betreffende opleiding.

Instemming docenten

Om instemming van docenten te verkrijgen voor de keuze te werken met eenheden van leeruitkomsten is een aantal opties denkbaar:

- Alle bij de opleiding betrokken docenten om instemming vragen
- De docenten die deel uit maken van de opleidingscommissie om instemming vragen
- Een andere afvaardiging van docenten om instemming vragen

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Substantiële praktijkcomponent

Als OCW zelf zou moeten nagaan welke voltijdse opleidingen in het wo een substantiële praktijkcomponent kennen dan zou dit betekenen dat jaarlijks ten minste alle wo opleidingen die zijn geregistreerd in RIO dienen te worden gecontroleerd op hun OER, waarin de substantiële praktijkcomponent dient te zijn beschreven. Bovendien moet worden gecontroleerd of de advies- en instemmingsrechten van opleidingscommissie, examencommissie en docenten zijn nageleefd zoals genoemd onder vraag 3. Dit, terwijl naar verwachting een beperkt aantal opleidingen gebruik zal maken van de regeling. Hiermee zou voor OCW een dermate grote capaciteit gemoed zijn die niet in verhouding staat tot het rendement.

Instellingen zelf melding te laten doen maakt dat de beslissing om melding te doen en het aanvoeren van de gevraagde bewijsstukken geheel bij de instelling ligt. Hierbij worden alleen de gegevens gevraagd die noodzakelijk zijn om te beoordelen of er sprake is van een substantiële praktijkcomponent. Dit betekent dat de instelling die zich wil kwalificeren daar ook een inspanning voor levert. Het betreft een beperkte inzet en OCW hoeft slechts de nieuwe meldingen te controleren.

Instemming docenten

Wanneer alle bij de opleiding betrokken docenten om instemming moet worden gevraagd, zou dit betekenen dat één docent het bestuursbesluit om te werken met eenheden van leeruitkomsten zou kunnen blokkeren. Bovendien is de docentenstaf regelmatig aan verandering onderhevig. De vraag zal zich dan eerder voordoen of een reeds genomen besluit kan worden teruggedraaid als de opleiding nog niet is gestart, omdat een nieuw aangestelde docent niet instemt met het werken met eenheden van leeruitkomsten.

De docenten die deel uit maken van de opleidingscommissie om instemming vragen zou betekenen dat dit wordt neergelegd bij een afvaardiging van docenten die tevens deel uit maken van een officieel vertegenwoordigend gremium. Dit sluit aan bij de bestaande medezeggenschapsstructuur. Deze optie brengt ook mee dat deze docenten niet tevens lid zijn van het bestuur van de opleiding, waarmee onafhankelijke instemming wordt geborgd.

Een andere afvaardiging van docenten die niet deel uit maken van het bestuur van de opleiding om instemming vragen zal dezelfde gevolgen hebben als bij docenten die deel uitmaken van de opleidingscommissie.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Substantiële praktijkcomponent

De voorkeursoptie is om instellingen zelf te laten melden welke van hun voltijdse opleidingen een substantiële praktijkcomponent kennen en daarbij de gevraagde bewijsstukken mee te sturen. De beslissing en kwaliteitsborging liggen hiermee bij de instelling en sluiten daarmee goed aan bij het uitgangspunt van eigenaarschap van de instelling en opleiding.

Instemming docenten

De voorkeursoptie is om docenten die deel uit maken van de opleidingscommissie of een andere afvaardiging van docenten om instemming vragen. Dit sluit aan bij de bestaande medezeggenschapsstructuur en waarborgt onafhankelijke instemming, omdat deze docenten niet tevens lid zijn van het bestuur van de opleiding.